

groot gewigt, dat de billijkheid, naar het oordeel der Regering, medebrenge, dat hem de gelegenheid om daarvan in hooger beroep te komen, worde gegeven. Zij kan niet inzien dat het nemen van eene beslissing daaromtrent door hogere autoriteit dan burgemeester en wethouders zoo moeilijk zou wezen, dat men zich daarom zou moeten laten weerhouden van hetgeen de billijkheid vordert. Het geldt toch hierbij onderwerpen, waaromtrent de uitspraak moet rusten op de kennis en waardering van bepaalde feiten, die bij onderzoek kunnen worden geconstateerd.

Het besluit tot sluiting wordt niet ten uitvoer gelegd, zoo lang op het hooger beroep daartegen niet is beslist. Het kan dus in geval van hooger beroep, niet als eene schorsing worden beschouwd.

In het laatste lid van het artikel wordt aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven, om, in geval van sluiting der bank, hangende het beroep, de vereischte maatregelen van voorzorg te nemen. Welke die maatregelen zullen behooren te zijn, kunnen zij zelve het best beoordeelen. Met het oog op art. 16 kan schorsing der bank daartoe niet volstrekt noodig worden geacht.

Art. 21. Door den eersaanzewigen ambtenaar van politie wordt verstaan, den in rang hoogsten ambtenaar van politie onder den burgemeester, die het hoofd daarvan is.

Onder de bevelen van de regterlijke magt zijn ook die van den regter-commissaris begrepen.

Overigens is het artikel, in den zin in het Verslag aangegeven, gewijzigd.

Art. 22. Aan het hier opgemerkte is, blijkens de Nota van Wijzigingen, voldaan.

VIJFDE AFDEELING.

Volgens het wets-ontwerp zullen de banken van leening door gemeentebesturen opgericht, niet als zelfstandige inrigtingen kunnen worden beschouwd. Geen artikel van het ontwerp kan tot zulke beschouwing leiden. Daaruit volgt, dat niet het bestuur der bank, maar, krachtens art. 71 der gemeentewet, de burgemeester voor haar in regten optreedt, omdat gedingen voor of tegen de bank, de gemeente zelve betreffen.

Art. 27. De aanmerking is juist. Daaraan is, blijkens de Nota van Wijziging voldaan.

Art. 28. Het is reeds gezegd, dat de Regering niet bedoelt, inspecteurs van de banken van leening in het leven te roepen. Het oogmerk van dit artikel is, zoo als in de Memorie van Toelichting reeds is gezegd, alleen om de Regering des noodig, in staat te stellen, om over den aard der werking van deze wet met genoegzame op eigen onderzoek gegronde kennis van zaken te oordeelen. Daartoe wordt volstrekt geen doorgaand of geregeld onderzoek dier instellingen vereischt. Het zeer enkele malen verrigten daarvan, wanneer daartoe hier of daar, door zich voordoe omstandigheden, aanleiding ontstaat, zou daarvoor geheel toereikend wezen. Zoo er termen toe worden gevonden, zal de taak worden opgedragen aan zoodanigen ambtenaar of ander deskundig persoon, als daarvoor op dat oogenblik door den Koning of, krachtens diens magtiging, door den Minister van Binnenlandsche Zaken als het meest geschikt geacht, zal worden aangewezen.

Art. 30. De woorden van dit artikel geven geen aanleiding tot de opvatting, als of het niet toepasselijk zou zijn op hen, die als ambtenaren bij eene gemeentelijke bank van leening zijn aangesteld. Ook de volgende artikelen wettigen die opvatting niet. Waar hetzij alleen op particuliere, hetzij alleen op gemeentelijke banken gedoeld wordt, is dit met zoo vele woorden uitgedrukt (zie artt. 31, 34, 35).

De strafbare personen zullen zijn: in de gevallen sub 2°. en 3°. genoemd, zij die de handeling hebben gepleegd; in de andere gevallen (behalve dat sub 4°. dat hier, in verband met art. 27, niet in aanmerking komt) zij tot wier werkring de handelingen die verzuimd zijn, behooren. De reglementen zullen, uit den aard der zaak, den werkring van iederen beambte omschrijven, terwijl zoo daaraan iets mogt ontbreken, de regter naar omstandigheden zal beslissen. Bij de vrijheid, die het wets-ontwerp aan de gemeenten laat om de inrigting harer banken te regelen, kan het geene bepaalde beambten aanwijzen, die voor het niet naleven der bedoelde verplichtingen strafbaar zullen wezen.

Art. 32. De Regering vindt geene genoegzame redenen, om, zoo als in eene der afdeelingen is geopperd, aan den eeroordeelde wiens bank bij regterlijk vonnis is gesloten,

de bevoegdheid om op nieuw eene bank te openen voor altijd te ontzeggen. Gaat zoo iemand, na verloop van vijf jaren, op nieuw over tot het oprigten eener bank, dan mag men, ook met het oog op het vertrouwen, dat hij tot het welslagen daarvan bij het publiek behoeft, verwachten, dat juist de ondergane straf hem van herhaling der vroeger begane overtredingen zal terughouden.

Art. 33. Art. 30 is, zoo als reeds hiervoren is opgemerkt, wel toepasselijk op gemeente-instellingen. Er is ook geen reden om het tweede lid van art. 33 daarop niet toepasselijk te verklaren. De ongeschikt verklaarde, die eene betrekking of bediening bij eene gemeentelijke bank aanvaardt, vervalt zonder twijfel in de hier bepaalde straf. Dat de gemeenteraad of het collegie van burgemeester en wethouders, een ambtenaar bij de bank benoemende, hetgeen bij gesloten biefjes plaats heeft, terwijl de leden zouden weten dat hij ongeschikt verklaard is, indien zoo iets al denkbaar ware, toch niet in de termen van deze strafbepalingen vallen, volgt genoegzaam uit de woorden.

Door eene gewijzigde redactie van het tweede lid van het artikel is alle mogelijke aanleiding tot twijfel weggenomen.

De Regering ziet geen afdoende reden, om eene bepaling in het ontwerp op te nemen omtrent het tijdstip waarop de wet in werking zal treden. De reglementen der bestaande gemeentelijke banken zullen worden herzien binnen eenen door den Koning voor te schrijven termijn. (Art. 37.) De verpachte of geconcedeerde banken mogen op denzelfden voet worden voortgezet, zoolang de loopende verpachting of concessie duurt. (Art. 38.) Voor het vrijworden van de oprigting van nieuwe banken, is geen andere termijn noodig dan die van art. 2 der wet houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk.

's Gravenhage, 31 Mei 1870.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
FOCK.

[19. 7.]

NOTA VAN WIJZIGINGEN in het ontwerp van wet.

Art. 3, eerste lid. Achter het woord: » wethouders », in te voegen: » telkens voor twee jaren ».

Art. 7, eerste lid. Het woord: » voorzorg », te vervangen door: » zorg »;

tweede lid. Het woord: » uitgekeerd », te vervangen door: » vergoed ».

Art. 12, eerste lid. Achter het woord: » toekomen », in te voegen: » door hen »;

tweede lid. Het eerste woord: » Het », te vervangen door: » De aard en het ». Achter het woord: » bepaald », in te voegen: » De gegoedheid der borgen wordt door hen beoordeeld ».

Art. 13, derde lid. Te vervangen door: » Een gedrukt exemplaar der voorwaarden moet steeds in elk lokaal der bank, waar panden ter beleening worden aangenomen, ophangen op zoodanige plaats, dat het voor het publiek gemakkelijk leesbaar zij. »

Art. 21, vierde lid. Achter het woord: » gedurende », in te voegen: » driemaal ».

De woorden: » of de politie », vervallen.

Art. 22, tweede lid. De woorden: » en vervalt », te vervangen door: » en het regt daartoe vervalt ».

Art. 27. De woorden: » artt. 6, tweede lid », te vervangen door: » tweede zinsnede van het eerste lid van art. 6, de artt. ».

Art. 33, tweede lid. Te vervangen door: » Hij die aldus ongeschikt verklaard, eene betrekking of bediening bij eene bank aanvaardt, en hij die als houder van eene bank niet in de vijfde afdeeling dezer wet bedoeld, wetende dat iemand ongeschikt verklaard is, hem niettemin bij zijne bank in dienst neemt of houdt, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar. »